

Strömsunds kommun

Grundläggande granskning av
Miljö- och byggnämnden 2021

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Bakgrund	3
2.1. Syfte och revisionsfrågor	3
2.2. Avgränsningar	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande	4
3. Kommunens styrmodell	5
4. Granskningsresultat	2
4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi	2
4.2. Uppföljning och måluppfyllelse	3
4.3. Intern kontroll.....	4
5. Sammanfattande bedömning	5
Bilaga 1: Källförteckning	7

1. Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen har till sin omfattning varit av översiktlig karaktär.

Utifrån vår översiktliga granskning bedömer vi att miljö- och byggnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Däremot har vi hittat vissa avvikelser kopplade till nämndens kontroll i form av avsaknaden av månadsvisa ekonomiska prognoser och riskanalys. Vi bedömer därför att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

Vi bedömer nämndens måluppfyllelse för verksamheten som god. Dock har inte nämnden bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram, varav vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för ekonomin.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 5.

2. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionsssed 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsssed, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2021.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.2. Avgränsningar

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Enskilda rapporter har upprättats för respektive styrelse och nämnd. I denna rapport behandlas miljö- och byggnämnden. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2021.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionsred 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Reglemente för intern kontroll

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

3. Kommunens styrmodell

Året före verksamhetsåret beslutar fullmäktige om mål och budget för kommunens verksamhet kommande kalenderår och de två följande kalenderåren. Nämnderna ska följa fullmäktiges inriktningar och prioriterade mål och sedan ta fram effektmål för verksamheten. Nämnderna väljer ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till fullmäktige. Valda mål redovisas som inriktningsmål med mätbara effektmål.

Fullmäktiges beslutade övergripande mål för år 2020 - 2021 är:

- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning
- ▶ Utvecklad samverkan med näringslivet
- ▶ Attraktiv kommun med hög livskvalitet
- ▶ Motverka ungdomsarbetslöshet
- ▶ Utveckling av framtidens skola
- ▶ Fortsatt satsning på arbetsmiljö och folkhälsofrågor
- ▶ Insatser för klimatanpassning och miljöförbättringar
- ▶ Utvecklad dialog med kommuninvånarna
- ▶ Integration av nya kommuninvånare
- ▶ Ökad jämställdhet och tillgänglighet

Strömsunds kommuns process för styrning och ledning beskrivs i *Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning*, antaget av fullmäktige år 2014. Under året ska styrelse och nämnder följa upp verksamhet och ekonomi i månads- och tertiärrapporter. Månadsrapporterna ska normalt följas upp alla månader under året utom januari, ju och juli. Vid befarad avvikelse från budgetramar ska förvaltnings-/avdelningschefen komma med förslag på åtgärder för behandling och beslut i nämnden. I december redovisas ett faktiskt utfall för hela året med kommentarer. Tertiäruppföljning görs per sista april och sista augusti. I tertiäruppföljningen ska nämnderna utöver verksamhetsprognosen även redovisa måluppfyllelsen. Efter årets slut ska nämndens ordförande efter anvisningar från KLF lämna in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelser och annat underlag som krävs.

I *Riktlinjer till reglemente för intern kontroll* beskrivs hur nämnderna ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Nämnden ska under kvartal 4 året innan verksamhetsåret anta en internkontrollplan. Innan den interna kontrollplanen upprättas ska en risk- och konsekvensanalys upprättas. Analysen ska ligga som grund för var val av processer att kontrollera i internkontrollplanen. Den interna kontrollplanen ska som minimum omfatta:

- ▶ Vilken process/rutin/system som ska följas upp
- ▶ Vilka moment som ska kontrolleras
- ▶ Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen
- ▶ Omfattningen på uppföljningen
- ▶ Metod för utvärdering
- ▶ Till vem uppföljningen ska rapporteras och när

Efter årets slut ansvarar nämnden för att sammanställa resultatet från genomförda kontroller i en rapport och vidta nödvändiga åtgärder. Rapporten ska innehålla information om omfattningen av genomförd granskning, utfallet och eventuella vidtagna åtgärder.

4. Granskningsresultat

4.1. Nämndens styrning av verksamhet och ekonomi

4.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av verksamhet och ekonomi baserat på efterlevnaden av fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning och kommunallagen.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrning av verksamhet		
Beslutat om inriktningsmål för den egna nämnden utifrån fullmäktiges riktlinjer.	✓	Nämnden har i december 2020 beslutat att fastställa två inriktningsmål utifrån fullmäktiges övergripande mål. Se nämndens beslutade mål under tabellen.
Beslutat om effektmål som är mätbara.	✓	Nämnden har beslutade effektmål med tillhörande mätbara indikatorer.
Beslutat om styrande dokument för att utföra sitt uppdrag enligt reglemente och mål.	✓	Nämnden har 2021 antagit: - Strategi för arbete med förordnade områden. - Kontrollplan för livsmedelslagstiftning 2022-2024 - Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen 2022
Styrning av ekonomi		
Nämnden har upprättat en internbudget för innevarande år inom tilldelad ram.	✓	Nämnden har i december 2020 fastställt en internbudget omfattande en nettokostnad på 5 008 tkr. Det är inom fullmäktiges beviljade ram för nämndens verksamhet.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, ◻ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Nämndens beslutade mål för 2021 är följande:

- ▶ *Inriktningsmål 1:* Kommunen ska ge god service, såväl till näringslivet som till kvinnor och män.
- ▶ *Inriktningsmål 2:* Avdelningen bedriver en rättssäker och effektiv myndighetsutövning.

4.2. Uppföljning och måluppfyllelse

Vi har översiktligt granskat nämndens uppföljning och måluppfyllelse. Granskningen utgår från fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning och kommunallagen. Nämndens måluppfyllelse utgår från nämndens mätbara indikatorer och målvärden.

4.2.1. Iakttagelser

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Uppföljning av verksamhet och ekonomi		
Nämnden har följt upp ekonomin i månadsrapporter enligt riktlinjerna innehållande en ekonomisk prognos för årets utfall.	✗	Nämnden har inte följt upp ekonomin i månadsrapporter.
Nämnden har följt upp verksamhet, måluppfyllelse och ekonomi i tertialrapporter för april resp. augusti i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	Nämnden har behandlat verksamhetsprognoser per april resp. augusti 2021. Prognoserna innehåller både prognos av ekonomin samt uppföljning av nämndens inriktnings- och effektmål.
Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i en årsredovisning i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	Nämnden har följt upp utfall av verksamhet och ekonomi i februari 2022.
Måluppfyllelse		
Nämndens mål för verksamheten är uppfyllda.	✓	Båda nämndens inriktningsmål är uppfyllda.
Nämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad ram	—	Nämnden redovisar ett underskott mot budget på 67 tkr motsvarande 1,3 procent av budget.
Nämnden har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)	<i>Ej aktuellt.</i>	Underskott redovisas först i bokslutsrapporten. Under året har nämnden prognostiserat en ekonomi i balans.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Nämndens mål 2021

Nämndens redovisade måluppfyllelse för 2021 är följande:

Inriktningsmål 1: Kommunen ska ge god service, såväl till näringslivet som till kvinnor och män.

- ▶ Måluppfyllelse: **Uppfyllt**

Inriktningsmål 2: Avdelningen bedriver en rättssäker och effektiv myndighetsutövning.

- ▶ Måluppfyllelse: **Uppfyllt**

Ekonomi

Nämndens verksamhetsprognos per augusti 2021 visade ett prognostiserat överskott mot budget på 371 tkr. Nämndens ekonomiska utfall för helåret 2021 är dock budgetunder-

skott på 67 tkr. Resultatet förklaras främst av minskade intäkter inom bygg och fysisk planering. Bygg och fysisk planering redovisar ett underskott på 695 tkr, på nämndsnivå vägs detta delvis upp av ett överskott inom miljö- och hälsa på 545 tkr.

4.3. Intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat nämndens arbete med intern kontroll utifrån fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Internkontrollplan		
Nämnden har gjort en risk- och konsekvensanalys för att identifiera områden som kräver kontroll.	—	Nämnden har inte gjort en risk-och konsekvensanalys i samband med fastställandet av internkontrollplanen.
Beslutat om en internkontrollplan utifrån risk- och konsekvensanalys.	—	Nämnden har i februari 2021 fastställt en internkontrollplan för 2021. Internkontrollplanen har inte sin grund i en risk-och konsekvensanalys. Totalt sju risker i internkontrollplanen.
Internkontrollplanen innehåller - Vilken process/rutin/system som ska följas upp - Vilka moment som ska kontrolleras - Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen - Omfattningen på uppföljningen - Metod för utvärdering - Till vem uppföljningen ska rapporteras och när	✓	Internkontrollplan som har beslutats av nämnden innehåller information om vilken process som ska följas upp, vilka kontrollmoment som ska utföras, vem som ska ansvara för kontrollen, omfattning, metod och vem kontrollen ska rapporteras till.
Uppföljning och resultat av internkontrollplan		
Nämnden har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplan.	✓	Nämnden har följt upp internkontrollplanen för varje kvartal.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven	—	Fem av sju risker har redovisats i nämnden och lever upp till kraven. De risker som inte har redovisats
Nämnden har vidtagit/utredt åtgärder vid eventuell avvikelse	<i>Ej aktuellt.</i>	Inga avvikelser har uppmärksamats vid redovisningen av internkontrollplanen. För de kontroller som ej har utförts kan vi inom granskningen inte konstatera om avvikelser har uppstått i berörda processer.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

5. Sammanfattande bedömning

Utifrån vår översiktliga granskning bedömer vi att miljö- och byggnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Däremot har vi hittat vissa avvikelser kopplade till nämndens kontroll i form av avsaknaden av månadsvisa ekonomiska prognoser och riskanalys. Vi bedömer därför att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

Vi bedömer nämndens måluppfyllelse för verksamheten som god. Dock har inte nämnden bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram, varav vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för ekonomin.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden i stort har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p> <p>Vi grundar bedömningen på att nämnden antagit mål enligt gällande styrmodell och internbudget inom tilldelad ram.</p>
Når nämnden måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt når måluppfyllelse för verksamhet. Nämnden har inte bedrivit verksamheten inom tilldelad ram, varav vi bedömer att nämnden inte når måluppfyllelse för ekonomin.</p> <p>Nämnden redovisar måluppfyllelse för båda sina inriktningsmål. Dock redovisar nämnden ett mindre budgetunderskott på -67 tkr.</p>
Har nämnden en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att nämnden delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.</p> <p>Vi grundar bedömningen på nämnden har inte följt upp ekonomiska månadsrapporter under 2021. Vidare saknas det en riskanalys som grund för internkontrollplanen och två kontroller i internkontrollplan har inte återrapporterats. Det innebär att vi inte kan bedöma om dessa två processer fungerar ändamålsenligt.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Säkerställa att nämnden följer upp ekonomiska månadsrapporter enligt kommunens riktlinjer.
- ▶ Säkerställa att samtliga kontroller i internkontrollplan genomförs och återrapporteras.

Strömsund april 2022

Karla Escobar
Revisionskonsult, EY

Per Stålborg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Nämndens protokoll 2012-2021
- ▶ Nämndens internbudget 2021
- ▶ Bokslutsprognoser 2021-2022
- ▶ Årsbokslut 2022
- ▶ Internkontrollplan 2021
- ▶ Redovisning av internkontrollplan 2021
- ▶ Redovisning av måluppfyllelse